

7. Nehrey, M., Zomchak, L., Klymenko, N., Volovelska, I., & Pichugina, J. (2022). Problems and Priorities of Strengthening Economic Security Using it Management: Structural Modeling Approach. *Journal of Information Technology Management*, 14(Special Issue: Digitalization of Socio-Economic Processes), 121-131.

ІНСТРУМЕНТАРІЙ ТЕНДЕНЦІЙ РОЗВИТКУ БІЗНЕС-ПРОЦЕСІВ ПРОМИСЛОВИХ ПІДПРИЄМСТВ УКРАЇНИ

М. О. ПРОКОПЕНКО, аспірантка

Київський національний університет технологій та дизайну

Підвищення ефективності діяльності, посилення конкурентних позицій на ринку, постійний розвиток і вдосконалення вітчизняних промислових підприємств є результатами їх копіткої аналітичної роботи.

Дослідження тенденцій економічного розвитку є окремим серйозним напрямком діяльності, яким займаються наукові інститути і школи у різних країнах світу. Визначенню тенденцій розвитку промислового комплексу України присвячені роботи таких вчених як Кондукоцова Н. В. [1], Кривов'язюк І. В. [2], Кушнірук В. С., Сирцева С. В., Самойленко Ю. В. [3], Мариненко Н. Ю. [4] та інших, які відзначають низький рівень технологічного оснащення та диверсифікації виробництв галузі, переважання адаптивних стратегій виживання та наявність негативних тенденцій розвитку. Аналіз тенденцій розвитку бізнес-процесів промислових підприємств, які здатні забезпечити позитивні зміни, на наш погляд, є не достатньо опрацьованим і потребує досліджень з урахуванням існуючого стану та глобалізаційних впливів.

Визначати галузеві тенденції розвитку суб'єкти господарювання можуть як самостійно, так і з використанням аутсорсингу. Але результати синдикатних досліджень, проведених зовнішніми стейкхолдерами, можуть бути лише основою для подальших глибинних досліджень. Методологічною основою дослідження тенденцій розвитку бізнес-процесів на промислових підприємствах України є сучасний інструментарій, який включає:

- різні види аналізів (Google Analytics, Universal Analytics, економічний аналіз, статистичний аналіз, фінансовий аналіз, маркетинговий аналіз тощо),
- різні види методів («Таємний інформатор», «Фокус-група» тощо),
- практичні підходи (трендвотчинг, трендспоттинг, кулхантинг та інші),
- інтернет-інструменти (платформи, сайти тощо).

Охарактеризуємо їх у контексті дослідження тенденцій розвитку бізнес-процесів.

До сучасних технологій, які дозволяють визначати тенденції розвитку, можна віднести такі види аналізів як:

- *On-line аналіз* (Google Analytics, Universal Analytics та інші) – аналітика інформації, представленої у відкритому доступі у віртуальному середовищі (у внутрішніх і зовнішніх мережах);

- *Економічний аналіз* – виявлення закономірностей і тенденцій розвитку економічних процесів (застосовуються, як правило, дескриптивні дослідження, які дозволяють описувати різні характеристики й функціональні особливості об'єктів/явищ на основі яких у подальшому визначаються прогнозні вектори і маркери розвитку);

- *Статистичний аналіз* – аналіз даних, отриманих у результаті соціологічних спостережень, опитувань (дескриптивні методи досліджень дозволяють отримувати базові константи для подальших досліджень);

- *Фінансовий аналіз* – аналіз ефективності господарської діяльності (внутрішній аналіз за документами фінансової звітності);

- *Маркетинговий аналіз* – аналіз інформації про ринкову діяльність суб'єктів на ринку та розвиток ринку взагалі (використовують переважно причинно-наслідкові дослідження, які дозволяють отримувати докази наявності / відсутності причинно-наслідкових зв'язків між факторами впливу і змінами станів);

- *інші аналізи.*

За результатами кожного з аналізів керівництво підприємства отримує актуальну інформацію про стан діяльності у певній сфері (маркетинговій, виробничій), яка в подальшому використовується для вдосконалення / впровадження нових відповідних бізнес-процесів.

З метою отримання інсайдерської інформації можуть бути застосовані такі методи досліджень як:

- «*Таємний інформатор*» – бізнес-аналітик спостерігає та оцінює інсайдерську ситуацію з середини;

- «*Фокус-група*» – глибинне опитування керівників (менеджерів, представників цільової аудиторії) дозволяє отримувати інсайти (інтуїтивне знаходження вирішення проблеми);

- *інші методи.*

Основою для прийняття управлінських рішень можуть бути результати трендвотчингу, трендспоттингу, кулхантингу та інших видів аналітичної

діяльності, яка забезпечує інформацією щодо вдосконалення, модернізації чи впровадження нових бізнес-процесів.

Трендвотчинг (від англ. *trend watching* – спостереження за трендами) бізнес-процесів промислових підприємств дозволяє на основі постійного спостереження факторів (і, відповідно, показників) оцінювати і прогнозувати трансформаційні тренди (тенденції і закономірності) розвитку бізнес-процесів з метою визначення нових можливостей та напрямків їх удосконалення.

Трендспоттинг (від англ. *trendspotting* – визначення тенденцій) бізнес-процесів промислових підприємств надає можливість відокремлювати актуальні тренди та на основі їх урахування модернізувати бізнес-процеси.

Кулхантинг (від англ. *coolhunting* – полювання за класним) бізнес-процесів промислових підприємств дозволяє на основі дослідження нових тенденцій, передбачення трендів і відстеження появи нових явищ впроваджувати нові бізнес-процеси.

Враховуючи можливість впливу казуальних (від латин. *casualis* – випадковий) чинників, відзначимо зростаюче значення новітніх інструментів. Так, наявний широкий інструментарій для відстеження сучасних трендів в Інтернеті дозволяє отримувати різноманітну інсайдерську інформацію щодо бізнес-ідей, консультацій. Окремі з інструментів відстеження трендів представлені на рис. 1.

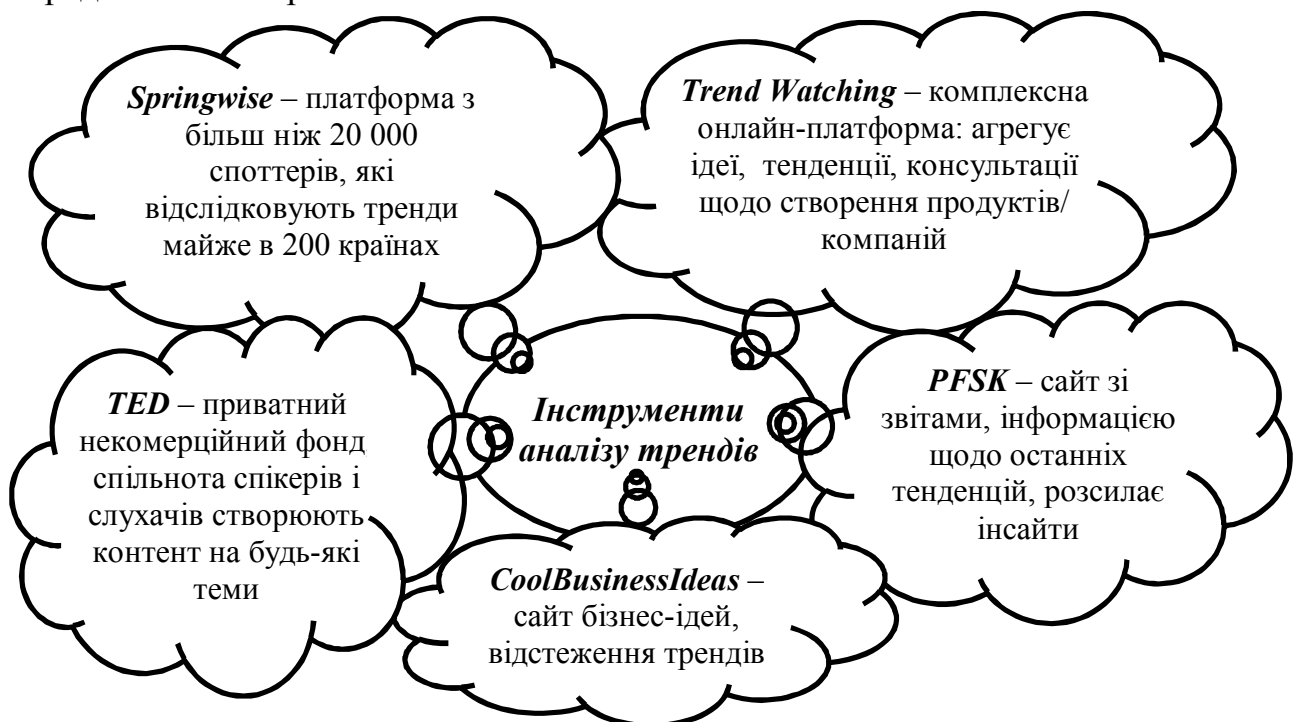

Рис. 1 – Інструменти аналізу трендів (побудовано автором за матеріалами [5])

Урахування тенденцій розвитку з застосуванням сучасного інструментарію дозволить підприємствам оновити діяльність з урахуванням новітніх інформаційно-комунікаційних та інших технологій, удосконалити організаційну структуру управління, модернізувати власні бізнес-процеси, посилити конкурентні позиції, підвищити ефективність діяльності.

Список використаних джерел:

1. Кондукоцова Н. В. Стан і тенденції розвитку промисловості в Україні. *Проблеми інноваційно-інвестиційного розвитку*. 2017. № 13. С.80-87.
2. Кривов'язюк І. В. Тенденції розвитку промислового комплексу України на початку III тисячоліття. *Економіка та держава*. № 12. 2012. URL : http://www.economy.in.ua/pdf/12_2012/5.pdf
3. Кушнірук В. С., Сирцева С. В., Самойленко Ю. В. Тенденції розвитку промислового виробництва харчових продуктів: регіональний аспект. *Modern Economics*. 2020. № 19(2020). С. 101-107. DOI: [https://doi.org/10.31521/modecon.V19\(2020\)-17](https://doi.org/10.31521/modecon.V19(2020)-17). <https://modecon.mnau.edu.ua/trends-in-the-development-of/>
4. Мариненко Н. Ю. Тенденції розвитку промислових підприємств України в сучасних умовах. *Ефективна економіка*. URL : <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=4724>
5. Трендспоттинг: краткая инструкция, как быть на коне. *Blog potok*. URL : <https://blog.potok.io/trendspotting/>

УПРАВЛІННЯ ЯКІСТЮ НАДАННЯ ПОСЛУГ ПІДПРИЄМСТВАМИ ЕНЕРГЕТИЧНОЇ ГАЛУЗІ

Н. В. СТОЯНЕЦЬ, д-р екон. наук,
професор кафедри менеджменту імені професора Л. І. Михайлової
Сумський НАУ
natalystoyanez@gmail.com

Р. М. БАГА, здобувач 2-го освітнього рівня спеціальності 073 «Менеджмент»
Сумський НАУ

Захист навколишнього середовища, сталий розвиток, якість і цінність стали цілями розвитку суспільства в двадцять першому столітті. Будучи основою захисту навколишнього середовища, новий енергетичний сектор став широко поширеною тенденцією[1]. Енергія використовується в багатьох секторах, зокрема для виробництва електроенергії, транспорту та для різних потреб у житлових і комерційних будівлях. Більшість існуючих енергетичних технологій спалюють викопне паливо та викидають вуглекислий газ. Щоб